

O „Poezji Religijnej i Sakralnej” (8)

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! Szczęść Boże!

Laudetur Jesus Christus! Beneficiat vobis Deus!

Ἐυλογῆμενος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς! Ὁ Θεὸς ὑμᾶς αὐτοῦς ἐυλογεῖ!

Jesteśmy szczęśliwi, że oddajemy w Państwa ręce **ósmym** już numer naszego czasopisma „Religious and Sacred Poetry”. Przypominam, jak to czynię w każdym numerze, że nasz wspólny kwartalnik naukowy, który stara się wypełnić lukę tematyczną wśród międzynarodowych periodyków akademickich, tworzony jest przez zespół uczonych z dwunastu krajów świata. Jesteśmy czasopismem spełniającym warunki naukowości, nie jesteśmy natomiast pismem konfesyjnym. Programowo gromadzimy badaczy wielu państw wokół problematyki religijnej kultury literackiej (chrześcijańskiej), w tym szczególnie wokół zagadnień poezji religijnej i sakralnej. Prezentujemy wyniki badań nad kulturą chrześcijańską, stąd w poszczególnych tomach można znaleźć opracowania naukowe dotyczące twórców zarówno prawosławnych, katolickich, jak i protestanckich. Więcej informacji o nas znajduje się na naszej stronie internetowej (umieszczonej pod adresem: www.religious-and-sacred-poetry.info).

Celem naszego czasopisma jest zjednoczenie rozproszonego środowiska międzynarodowego, złożonego z wielu specjalistów, którzy zajmują się tematyką chrześcijańskiej poezji religijnej i sakralnej i literatury chrześcijańskiej w różnych aspektach. Bylibyśmy wielce zobowiązani Autorom i Autorkom, gdyby przeczytawszy jakieś teksty w kwartalniku, zainteresowali naszym periodykiem swoje środowiska naukowe, innych uczonych ze swojej uczelni lub kolegów i koleżanki z zaprzyjaźnionych uniwersytetów czy akademii nauk. W ten sposób metodą „przez ludzi do ludzi” można dotrzeć do uczonych, którzy nas przedtem nie znali i nie słyszeli o nas.

W obecnym tomie w części pierwszej pt. *Rozprawy i artykuły* Czytelnik znajdzie osiem oryginalnych tekstów.

Tom niniejszy rozpoczynają dwa artykuły (angielski i polski) poświęcone poezji Karola Wojtyły / św. Jana Pawła II, co szczególnie cieszy w roku jego kanonizacji (2014). Ks. Roman Bogacz i Maria Katarzyna Ligas z polskiego Krakowa podjęły niejako biblijny temat *Jezus i Samarytanka. Spotkanie człowieka z Chrystusem w ujęciu* Pieśni o blasku Wody, *Karola Wojtyły*, [*Jesus and the Samaritan Wo-*

man: Meeting with Christ in Karol Wojtyła's Song of the Brightness of Water]. Zwracam uwagę na to, że wspomniane dwa różne artykuły (angielski i polski) nie są całkowicie tożsame ze sobą, z uwagi np. na różnice w źródłach i różnych tłumaczeniach utworów Karola Wojtyły na język angielski, jakie przytoczono w studium. Obydwa teksty oczywiście poddano odrębnym procesom recenzowania, w sumie uzyskały one cztery recenzje (Peer Review). Podkreślam to szczególnie mocno, ponieważ polskie Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego kwestionuje tego typu przypadku publikowania jednocześnie dwóch artykułów np. po polsku i po angielsku. Ministerstwo mówi: to jest jeden i ten sam artykuł, tylko w tłumaczeniu (i tak to liczy: jedna sztuka). My mówimy natomiast inaczej: to są dwa różne artykuły (i tak liczymy: dwie sztuki), ponieważ jeden artykuł publikujemy w dwóch różnych językach, np. tu jeden po angielsku, a drugi po polsku i są między nimi istotne różnice, ponadto każdy z tych artykułów był recenzowany przez dwóch różnych recenzentów. Widać to szczególnie na zróżnicowanej podstawie źródłowej oraz innym akcentowaniu kwestii w każdym z owych dwóch różnych studiów.

Następnie publikujemy na łamach „Religious and Sacred Poetry” artykuł Małgorzaty Marcinkowskiej z Katowic, stolicy polskiego Górnego Śląska. Jej tekst na temat: *Anonimowy druk z XVIII wieku poświęcony cnocie czystości jest napisany w języku angielskim (Anonymous 18th century publication dedicated to the virtue of purity)*.

Z kolei Libor Martinek – tym razem autor z czeskiego Śląska, a ściślej – z Opawy w Czechach, publikuje tekst na temat jednego z bardziej znanych twórców czeskich XX wieku. Jego artykuł pt. „*Wzgórza są łyse, śnieg płonie*”. *Umuzyczniona poezja Bohuslava Reynek'a* napisany został w języku czeskim (*Kopce jsou lysé, sníh hoří. Zhudebněná poezie Bohuslava Reynka*).

W numerze obecnym (4[8]) mamy także dwa teksty po czesku, podobnie jak to było w poprzednim tomie naszego czasopisma (nr 3[7]); owe dwa akcenty czeskie kierują uwagę czytelnika do literatury współczesnej, mało znanej poza Czechami.

Drugi Autor z Republiki Czeskiej – Ivo Harák z Ústí nad Labem, czyli dosłownie z „Úst nad Łabą” – przemawia niejako ustami innego twórcy – mówi w imieniu poety morawskiego – Józefa Suchego, zafascynowanego kulturą najmniejszego z narodów słowiańskich: Serbołużyczan (Serbów Łużyckich). Publikujemy tekst Ivo [Iwona] Haráka pt. „*Bóg pisze wprost krzywymi liniami*” (*Józef Suchy i literatura Serbołużyczan*) – artykuł ten napisany jest po czesku [Bůh píše přímo křivými čarami (*Josef Suchý a literatura Lužických Srbů*)].

Z kolei w obecnym numerze naszego czasopisma prezentujemy studium językoznawcze germanisty Tomasza Żurawlewa z polskiego Olsztyna. W swoim tekście napisanym po polsku, analizuje on *Językowy obraz kobiety i mężczyzny w aforyzmach Gertrudy von le Fort*, podnosząc w nim m. in. wątki relacji człowieka do Boga (kobiety i mężczyzny relacje wobec Stwórcy), pochodzące z afo-

ryzmów autorstwa wspomnianej, nawróconej z protestantyzmu na katolicyzm, bardzo poczytnej swego czasu, niemieckiej pisarki.

Następnie książkę Stefan Radziszewski z Kielc analizuje *Dwa „sonety” ks. Grzegorza Stachury* (będziesz Hiobem, jak Marta), w tekście analitycznym, napisanym po polsku, dotyczącym współczesnego duchownego poety z Kielecczyzny, którego zdjęcie umieszczono na 4-tej stronie okładki w wersji papierowej.

Na zakończenie części naukowej, w której umieszczono artykuły recenzowane (Peer Review), prezentujemy tekst w języku rosyjskim, autorstwa Michała Jankowicza, nadesłany z Wilna na Litwie (Vilnius). Autor ten podejmuje temat językoznawczy, komparatystyczny, dotyczący przekładu literackiego (artystycznego) współczesnej poezji religijnej, metafizycznej, eschatologicznej, duchowej: *Wybrane problemy przekładu poezji Marka Mariusza Tytko na język rosyjski na podstawie materiału z tomiku „Spotkanie Innego”*. Artykuł nosi tytuł oryginalny *Избранные вопросы перевода поэзии Марекка Мариуша Тытко на русский язык (на материале сборника «Встреча с Иным»)*

W drugiej części obecnego numeru w dziale *Book Reviews (Recenzje książek)* Marek Mariusz Tytko omawia po polsku książkę ks. Stefana Radziszewskiego pt. *Kamińska ostiumiczna*, opublikowaną przez Wydawnictwo Jedność (Kielce 2011).

W trzeciej części pt. *Reports (Sprawozdania)*, prezentujemy szereg polskich dokumentów źródłowych (edycja źródeł) dotyczących wydawcy naszego czasopisma – Fundacji Naukowej Katolików „Eschaton” (1. *Statut Fundacji Naukowej Katolików „Eschaton”, 2. Fundacja Naukowa Katolików „Eschaton” w Krakowie: sprawozdanie z działalności w latach 1997-2013*) oraz wybrane archiwalia na temat podstaw istnienia i funkcjonowania naszego czasopisma (1. *Akt założycielski „Religious and Sacred Poetry: Religion, Culture and Education. The International Scholarly Periodical. Poezja Religijna i Sakralna: Religia, Kultura i Wychowanie. Międzynarodowe Czasopismo Naukowe”, 2. Umowa (o udzielenie nieodpłatnej licencji do utworów z zobowiązaniem do udzielania sublicencji CC-BY-SA) zawarta w Krakowie, dnia 11 X 2012 r., pomiędzy: drem Markiem Mariuszem Tytko, redaktorem naczelnym czasopisma: „Religious and Sacred Poetry: Religion, Culture and Education. The International Scholarly Periodical” oraz Jagiellońską Biblioteką Cyfrową.*

Ponadto prezentujemy czytelnikom *Sprawozdanie z działalności Podziemnego Salonu Artystyczno-Literacko-Muzycznego („PSALM”) w Krakowie – Piaskach Nowych przy Parafii pw. Matki Bożej Różańcowej za okres II 2012 – IX 2014, sporządzone na okoliczność wizytacji kanonicznej w Parafii (X 2014)*, w którym zawarto szereg informacji m.in. na temat cyklu spotkań autorskich pod hasłem „Poezja religijna”. Do problematyki spotkań w ramach owego Salonu, z którego relacje w postaci filmów są dostępne w internecie na YouTube, będziemy jeszcze mieli okazję wielokrotnie powracać.

W części czwartej pt. *A Sacred Picture (Obraz sakralny)* znajduje się krótka opis i komentarz historyczny po polsku pt. *Ikona Chrystusa Pantokratora*, dotyczący dzieła sztuki malarskiej reprodukowanego na pierwszej stronie okładki niniejszego numeru.

Na zakończenie przedstawiamy w części piątej *Informacja dla Autorów*, w tym formularz recenzyjny w siedmiu językach: angielskim, rosyjskim, polskim, czeskim, słowackim, ukraińskim i białoruskim. W części tej dodano alfabetyczne wykazy autorów tekstów zamieszczonych w obecnym numerze.

W części szóstej pt. *Informacja o Redaktorach* znajduje się (w siedmiu powyższych językach) informacja o przewodniczącym Międzynarodowej Rady Naukowej oraz redaktorze naczelnym „Religious and Sacred Poetry”

Czytelników zapraszamy do lektury. Autorów zachęcamy do współpracy. Prosimy o kontakt oraz nadsyłanie propozycji oryginalnych tekstów dotąd niepublikowanych i niezłożonych do druku u innych wydawców.

Listy prosimy kierować na adres: [marek.mariusz.tytko\[at\]uj.edu.pl](mailto:marek.mariusz.tytko[at]uj.edu.pl); tu dla bezpieczeństwa użytkowników stosujemy zapis [at] zamiast @ w adresach e-mail. Informacje o czasopiśmie, w tym także instrukcje dla autorów można znaleźć na stronie www.religious-and-sacred-poetry.info po polsku i angielsku.

Liczymy na ciekawą współpracę naukową z uczonymi różnych dyscyplin (teologii, filozofii, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, psychologii, pedagogiki itd.) i różnych krajów, zwłaszcza – słowiańskich.

Dziękuję zespołowi redakcyjnemu, szczególnie redaktorom językowym: prof. Teresie Beli, s. prof. Adelajdzie Sielepin CHR, prof. Nadiji Koloszuk, prof. Switłanie Krawczenko, prof. Mar’janie i Zor’janie Łanowykównom (Lanovik), doc. Oldze i Eugeniuszowi Pańkowom, prof. Liborowi Martinkowi, dr Ivicy Hajdučekowej, Muirowi Evendenowi, Markowi Bonnettowi oraz Thomasowi Koziarze za pomoc językową. *Deo gratias* Annie Marcie Żukowskiej za wpłatę na wydanie części nakładu papierowego tego numeru RASP. Ponadto mgr. inż. Krzysztofowi Kubickiemu – dziękuję za okładkę i serwis internetowy naszego kwartalnika, który mamy także po angielsku. Beacie Tytko dziękuję za wprowadzanie informacji o czasopiśmie do paru baz danych (C.E.E.O.L. i C.E.J.S.H.), w których jesteśmy obecni z numerami od 2013 roku. Jesteśmy także widoczni w BazHum. Recenzentom dziękuję za wnikliwe uwagi. Czytającym – za lekturę. Zapraszam do współpracy i współtworzenia czasopisma.

Marek Mariusz Tytko

Redaktor Naczelny / Editor-in-Chief “Religious and Sacred Poetry”

(e-mail: [marek.mariusz.tytko\[at\]uj.edu.pl](mailto:marek.mariusz.tytko[at]uj.edu.pl))

Title in English:

On “Religious and Sacred Poetry”, No. 8

Abstract (Summary) in English / Abstrakt (Streszczenie) po angielsku:

The text on *Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education* concerns mainly the Christian profile of the journal, its structure and the content. The editor-in-chief (Marek Mariusz Tytko) describes the aims of this quarterly, its program and editorial plans. Christian culture, religious literary culture, Christian religious poetry and sacred poetry are the main research area for authors of this quarterly. It is a social and humanistic international project of some scholars from Europe and America. Especially, some scholars were busy with translation in editorial work, e.g. Eugeniusz i Olga Pańkow from Grodno in Belarus, Nadija Georgijivna Koloshuk (from Luck [Lutsk] in Ukraine), Ivica Hajdučekova from Košice in Slovakia, Libor Martinek from Opava in Czech Republic, Teresa Bela (from Cracow), Thomas Koziara and Muir Alan Evenden (both of them from the USA) and Mark Simon Bonnett from the United Kingdom.

Key words:

religious poetry, sacred poetry, literature, culture, education, scholarly periodical, religious literary culture, Slavic philology, Christian culture,

Abstract in Polish:

Tekst o "Religious and Sacred Poetry" dotyczy głównie chrześcijańskiego profilu czasopiśma, jego struktury i zawartości. Redaktor naczelny (Marek Mariusz Tytko) opisuje cele kwartalnika, jego program i plany redakcyjne. Chrześcijańska kultura, religijna kultura literacka, chrześcijańska poezja religijna i poezja sakralna są głównym polem badawczym autorów tego kwartalnika. To jest społeczny i humanistyczny projekt międzynarodowy naukowców z Europy i Ameryki. W szczególności, niektórzy uczeni byli zaangażowani w przekłady tekstów, w pracę redakcyjną – Eugeniusz i Olga Pańkow z Grodna na Białorusi, Nadija Georgijivna Koloszuk (z Łucka na Ukrainie), Ivica Hajdučeková z Koszyc na Słowacji, Libor Martinek z Opawy w Republice Czeskiej, Teresa Bela (z Krakowa), Thomas Koziara, Muir Alan Evenden (obydwaj z USA) i Mark Bonnett z Wielkiej Brytanii.

Słowa-klucze:

poezja religijna, poezja sakralna, literatura, kultura, wychowanie, czasopismo naukowe, religijna kultura literacka, filologia słowiańska, kultura chrześcijańska,

Bibliography (First Literature):

Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education. Edited by Marek Mariusz Tytko. Year 2: 2014. Volumes 1(5) - 4(8) / 2014.